

zaaknummer 2011-T554 (2)

11 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam]

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers,

tegen:

[naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het Bisdom van 's-Hertogenbosch..

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 april 2012.

Op 18 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van monseigneur drs. [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Op 24 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is met zijn vriendin [naam] verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. M.L.J. Bomers.

Namens het Bisdom van 's-Hertogenbosch zijn verschenen monseigneur drs. [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch en de heer [naam], kanselier van het Bisdom van 's-Hertogenbosch.

1a. Aanhouding

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie is besloten de beslissing op de klacht ten aanzien van aangeklaagde aan te houden, teneinde de juridisch adviseur van klager in de gelegenheid te stellen het door haar met betrekking tot aangeklaagde geleverde steunbewijs voor zover mogelijk aan te vullen.

Op 30 oktober 2012 zijn bij de griffie van de Klachtencommissie aanvullende stukken ingekomen van de juridisch adviseur, te weten de verklaringen van mevrouw [naam], partner van klager, en '[naam]', schrijver van het boek "[naam]".

Op 7 november 2012 is bij de griffie een schrijven ingekomen van monseigneur drs. [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch waarin hij aangeeft dat hij geen aanleiding ziet inhoudelijk te reageren op de aanvullende stukken.

2. De klacht

- 2.1. Toen klager vier jaar oud was, werd hij in huize [naam] in [plaats] geplaatst. Aangeklaagde was van [jaar] tot [jaar] rector van huize [naam]. Aangeklaagde was ook aalmoezenier bij [naam]. Klager speelde bazuin in de drumband bij deze harmonie.
- Op een dag vroeg aangeklaagde of klager, klager was destijds 15 jaar oud, het leuk zou vinden om een keer met hem met de auto mee te rijden naar Helmond, waar hij een andere harmonie zou bezoeken.
- Klager ging op dit aanbod in.
- Onderweg in de auto pakte aangeklaagde de hand van klager en bracht deze naar zijn broek. Klager moest de gulp van aangeklaagde openmaken en hem bevredigen.
- Aangeklaagde kwam daarbij klaar in de hand van klager.
- Klager heeft dit seksueel misbruik als heel schokkend ervaren.
- 2.2. Omstreeks [jaar], toen klager net 20 jaar oud was, begon hij te beseffen wat hij in huize [naam] had meegemaakt. Als kind begreep hij dat niet. Nu drong de ernst door van het seksuele misbruik en raakte klager heel ernstig in de put. Klager kreeg neigingen om zelfmoord te plegen. Hij werd opgenomen in een psychiatrische kliniek in [plaats] en werd geplaatst in een gesloten inrichting. Maandenlang is hij in behandeling geweest bij een psychiater. Tegen deze psychiater heeft hij alles verteld wat hem is overkomen. Klager kreeg therapie en vervolgens ging het beter met hem.
- Toen klager 24 jaar was, trouwde hij met een meisje uit Utrecht. Ze kregen drie kinderen, twee meisjes en één jongen. Klager probeerde uit alle macht een nieuw en goed bestaan op te bouwen voor zijn gezin. De band met zijn vrouw verslechterde echter. Klager heeft haar verteld wat hij in zijn jeugd had meegemaakt, maar zij kon hem geen steun bieden. In [jaar] is klager bij haar weggegaan.
- Klager ging alleen verder en ging heel hard werken om niet met het verleden bezig te hoeven zijn. Klager kon echter moeilijk zijn draai vinden en wisselde vaak van baan. Zijn eerste vrouw belette na de echtscheiding dat klager contact zou hebben met hun kinderen. Zeventien jaar lang heeft klager zijn kinderen niet gezien. Dit heeft hem veel verdriet gedaan.
- Op een gegeven moment trouwde klager opnieuw. Na enige tijd kwam hij erachter dat zij vreemd ging. Vervolgens ging klager voor de tweede keer scheiden.
- Daarna is klager naar de Verenigde Staten vertrokken, op zoek naar geluk. Na vier maanden keerde hij echter alweer terug naar Nederland.
- Vervolgens is klager teruggegaan naar zijn kinderen en is hij in de buurt van hen gebleven. Hij vond een nieuwe vrouw en trouwde met haar. Na twaalf jaar concludeerden zij dat zij als broer en zus leefden. Ook dit huwelijk werd ontbonden.
- Inmiddels heeft klager een goede en stabiele relatie met een weduwe en is zijn leven in dat opzicht in een iets rustiger vaarwater terechtgekomen. Sinds een aantal jaren heeft klager gelukkig weer regelmatig contact met zijn kinderen. De worsteling met zijn jeugd blijft echter en is na het bekend worden van het seksueel misbruik in de media in 2010 alleen maar groter en heftiger geworden. Klager is er dag en nacht mee bezig en heeft veel behoefte om zijn ervaringen op te schrijven en te vertellen.

Een belangrijk element is dat klager in zijn jeugd, maar ook daarna in zijn leven zich misbruikt heeft gevoeld en niet is gerespecteerd als mens. Klager heeft niet of nauwelijks een gevoel van eigenwaarde meegekregen.

Klager heeft zich ondanks de moeilijke tijd in huize [naam] en de problemen die hij heeft ondervonden met diverse broeders niet tegen de Rooms Katholieke Kerk gekeerd.

- 2.3. Klager wil erkenning van het seksueel misbruik door de aangeklaagde in huize [naam]. Voorts vraagt hij om excuses van de Congregatie. Deze erkenning en excuses zijn voor klager ontzettend belangrijk. Die moeten hem houvast geven in de rest van zijn leven.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Monseigneur drs. [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch heeft in zijn reactie aangegeven dat het omschreven misbruik een gebeurtenis betreft die, zonder vooruit te willen lopen op het onderzoek van de Klachtencommissie, op zichzelf zeer te betreuren is en waarvoor de kerk zich moet schamen. Medeleven en excuses zijn hier op zijn plaats, doch bovenal dient aan slachtoffers recht te worden gedaan en zo nodig hulp te worden geboden.

Naar aanleiding van de klacht van klager heeft het Bisdom naar vermogen onderzoek verricht in de archieven van het Bisdom, hetgeen echter geen informatie over mogelijk seksueel misbruik heeft opgeleverd. Ook de bisdomstafleden uit die tijd zijn niet meer in leven, zodat van deze kant helaas geen informatie verkregen kan worden. Bij de huidige staf zijn ook geen andere klachten tegen aangeklaagde bekend. In de rapportage van de Commissie Deetman komt aangeklaagde niet voor.

Alhoewel de Bisschop het misbruik gepleegd door aangeklaagde uit de hem beschikbare informatie uit de archieven noch kan ontkennen noch met zekerheid kan bevestigen, acht de Bisschop het misbruik, gezien en gehoord het authentieke relaas van klager en het weliswaar summiere doch aanwezige steunbewijs jegens aangeklaagde alleszins aannemelijk, reden waarom hij op voorhand kan meedelen dat hij zich aan het advies van de Klachtencommissie zal confirmeren.

4. De beoordeling

- 4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.3. Er zijn ongeveer 58 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde

verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager door aangeklaagde is misbruikt, zoals klager in zijn klaagschrift heeft beschreven.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn haar verhaal heeft verteld.

Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de verklaring van mevrouw [naam], partner van klager, waaruit blijkt dat klager haar achttien jaar geleden al heeft verteld wat hem tijdens het autoritje met aangeklaagde is overkomen en de verklaring van '[naam]', schrijver van het boek "[naam]", waaruit blijkt dat hij destijds door andere jongens ingelicht was wat een ritje in de auto met aangeklaagde inhield. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt dit de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde niet meer in leven is, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Bisschop heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het Bisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.
- 4.6. Klager heeft vooralsnog niet verzocht om financiële compensatie. Over een eventueel verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 11 december 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mevrouw drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klagster, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop en aan klagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.